

**DEVELOPING SOFT SKILLS IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN THE
TERTIARY SECTOR, EMPLOYERS' EXPECTATIONS, AND THE ROLE OF
FOREIGN LANGUAGES IN NON-PHILOLOGICAL STUDY PROGRAMMES –
THEMES OF THE SCIENTIFIC CONFERENCE AT THE TECHNICAL
UNIVERSITY IN ZVOLEN**

**ROZVOJ MÄKKÝCH ZRUČNOSTÍ V CUDZOJAZYČNOM VZDELÁVANÍ
V TERCIÁRNEJ SFÉRE, OČAKÁVANIA ZAMESTNÁVATEĽOV A POSTAVENIE
CUDZÍCH JAZYKOV V NEFILOLOGICKÝCH ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOCH –
TÉMY VEDECKEJ KONFERENCIE NA TECHNICKEJ UNIVERZITE
VO ZVOLENE**

MAREK LUPTÁK¹

¹ *Institute of Foreign Languages, Technical University in Zvolen, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovakia,
marek.luptak@tuzvo.sk*

Abstract

Scientific Conference on Teaching Foreign Languages with a Focus on Soft Skills Development and Communication in Academic and Professional Contexts

The scientific conference, held on October 17–18, 2024, at the Technical University in Zvolen, was focused on facilitating the development of soft skills in foreign language education within accredited university study programs. This emphasis was explored in the context of the expectations of employers and labour market demands. The event brought together over 40 active participants. Following plenary speeches and discussions, the program included three sections that, in addition to soft skills development in foreign language teaching, addressed linguistics, didactics, translation studies, and terminology, with a focus on their intersections.

The discussions, following the plenary lectures, highlighted the necessity of transitioning from a knowledge-based declarative paradigm to facilitative approaches that support soft skills development through appropriate organizational forms for interaction and personal growth. This shift emphasizes the importance of creating a learning environment where collaboration, critical thinking, and effective communication are prioritized. Participants noted that such facilitative methods not only enhance language competence but also prepare students to meet the dynamic requirements of academic and professional settings.

A round table discussion taking place on 18 October was also part of the conference, addressing the foundations, current state, and future direction of foreign language instruction in accredited university programmes within the framework of general studies. Participants, including foreign language educators from language centres and philological departments, engaged in dialogue and identified organizational challenges in teaching languages aimed at academic and professional communication, while seeking potential solutions.

Keywords

a paradigm shift in education towards facilitating the development of soft skills, development of soft skills in language teaching, foreign languages from the perspective of employers' expectations, foreign language education within non-philological study programmes

Quando, quod et ubi?

V dňoch 17. a 18. októbra 2024 sa na Technickej univerzite vo Zvolene konala (už tradičná jesenná) vedecká konferencia s názvom *Vyučovanie cudzích jazykov s prihliadnutím na rozvoj mäkkých zručností a komunikáciu v akademickom a profesijnom kontexte* [Teaching Foreign Languages with Emphasis on the Development of Soft Skills and Communication in an Academic and Professional Context].

Podnadpis musíme rozšíriť o latinské opytovacie zámeno *Quis?* [Kto?]. Vedecké podujatie organizoval Ústav cudzích jazykov Technickej univerzity vo Zvolene ako odborný garant s Drevárskym kongresom, ktorý je členom Zväzu slovenských vedeckotechnických spoločností a prvýkrát v spolupráci s Česko-Slovenskou asociáciou učiteľov cudzích jazykov na vysokých školách (CASAJC), ktorá je členom medzinárodnej organizácie CercleS (Confédération Européenne des Centres de Langues dans l'Enseignement Supérieur). Vedecký výbor konferencie pozostával zo zástupcov štyroch univerzít: prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD. z Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici; Dr. phil. Mgr. Marek Lupták z Ústavu cudzích jazykov Technickej univerzity vo Zvolene (ďalej TU Zvolene); PaedDr. Peter Gergel, PhD. z Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a predseda asociácie CASAJC; Mgr. Žaneta Balážová, PhD z Ústavu cudzích jazykov TU vo Zvolene a členka výkonného výboru CASAJC; PaedDr. Darina Veverková, Ph.D. z Ústavu cudzích jazykov TU vo Zvolene. Odpoveď na otázku *Quis?* vo svojej komplexnosti zahŕňa aj cieľovú skupinu. Toto každoročné vedecké fórum, ktoré je tematicky zamerané na aplikované jazyky a aplikovanú lingvistiku, ponúka možnosť výmeny skúseností a poznatkov medzi vyučujúcimi cudzích jazykov na vysokých školách filologického i nefilologického zamerania.

1 Zameranie a témy

Všeobecne možno formulovať, že v popredí podujatia bolo cudzojazyčné vzdelávanie vo filologických i nefilologických študijných programoch v prepojení na potreby študentov z aspektu ich holistického osobnostného rozvoja zohľadňujúc požiadavky profesijnej praxe v kontexte celoživotného vzdelávania. Priebeh dvojdňovej konferencie možno rozčleniť obsahovo aj tematicky nasledovne:

prvý deň konferencie –

- dve plenárne prednášky korešpondujúce s nosnou témou konferencie
- rokovanie v troch sekciách zamerané okrem ústrednej témy aj na iné lingvodidaktické, literárnovedné, prekladateľské a terminologické aspekty vo vyučovaní cudzích jazykov
- autorské čítanie a rozhovor s prekladateľkou – pilotný formát tohtoročnej konferencie
- spoločenské stretnutie s cieľom profesijného sieťovania

druhý deň konferencie –

- diskusia predstaviteľov jazykových centier príp. filologických pracovísk univerzít s účasťou zástupcov výkonného výboru CASAJC za okrúhlym stolom s názvom *Cudzí jazyk v nefilologických študijných programoch* hybridnou formou (prezenčne a online)

2 Rozvoj mäkkých zručností – akademický pohľad v aplikačnom edukačnom a lingvodidaktickom priestore v kontexte empirickej sondy z praxe

Dve úvodné plenárne prednášky boli vydareným tematicky komplementárnym entré do diskusií, ktoré zaznievali, tak počas rokovania, ako aj kuloárne. Veľmi dobre štruktúrovaná prednáška doc. PhDr. Ivici Kolečáni Lenčovej, PhD. z Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave s názvom *Soft Skills v cudzojazyčnej edukácii* bola v úvode zacielená na pohľad do histórie rozvíjania mäkkých zručností vo vzdelávaní v kontexte potreby zmeny v paradigmaty cudzojazyčnej edukácie. Prednášajúca prezentovala veľmi zručne s veľkou dávkou rozvážnosti myšlienky nosných autorov danej problematiky v kombinácii s deskripciou súčasného stavu, aktuálnymi trendami a názormi aktérov v oblasti tematickej pôsobnosti z praxe. Uviedla klasifikácie mäkkých zručností a kompetenčné modely s dôrazom na nutnosť rozvoja učiacich sa vo svojej komplexnosti presahujúcej rámec naučených odborných zručností a to aj vo formálnom vzdelávaní. V kontexte uvedeného upriamila pozornosť na potrebu rozvoja osobnostného profilu vyučujúcich v neustále sa meniacom prostredí inovácií s nevyhnutnosťou kontrolovaného a kompetentného využívania všadeprítomných digitálnych technológií, aktívneho učenia sa a participácie v rôznorodých sociálnych interakciách. Po teoretických východiskách doplnených o vlastné pedagogické skúsenosti identifikovala prednášajúca deficity, ktoré podľa nej vyplývajú z prevládajúcej vedomostno-deklaratívnej paradigmaty a reproduktívnych postupov. Prínosným príspevkom do diskusie bolo aj naznačené východisko z popísaného stavu, ktoré vidí prednášajúca Ivica Kolečáni Lenčová vo voľbe vhodných sociálnych a organizačných foriem a médií. Pomenúva ich ako *aplikačné transformácie zamerané na mäkké zručnosti*. Exmplárne poukázala na uvedomenie si takejto transformácie a predstavila praktický nácvik možného rozvoja niektorých mäkkých zručností počas prezentácie. Prednášajúca zdôraznila potrebu prechodu od

implicitne prítomného iniciačného aspektu rozvoja mäkkých zručností k vedomému a cielenému vytváraniu študijných programov, ktoré akcentujú v celom rozsahu rozvoj mäkkých zručností, ďalej pre vyučujúcich v praxi potrebu ďalšieho vzdelávania s didaktickým presahom na rozvoj mäkkých zručností, nakoniec potrebu vytvárať učebný materiál príp. texty so zameraním na facilitáciu mäkkých zručností vo všetkých stupňoch vzdelávania. Na viac ako hodinovú prednášku nadviazala diskusia odborného auditória, v ktorej rezonovalo potvrdenie intuitívnej prítomnosti podpory rozvoja mäkkých zručností v cudzojazyčnej edukácii. Diskusia vyzdvihla nevyhnutnosť rozvíjať mäkké zručnosti vo vyučovaní cudzích jazykov už na počiatkovej kompetenčnej jazykovej úrovni A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre vyučovanie jazykov.

Na tieto úvahy nadviazal svojou prezentáciou *Cudzíe jazyky, mäkké zručnosti a požiadavky zamestnávateľov a pracovného trhu* druhý plenárny prednášajúci Radoslav Rezák – výkonný riaditeľ spoločnosti Alma Career Slovakia, ktorá spravuje o. i. pracovný portál Profesia. Spoločnosť je považovaná za lídra vo svojom odvetví. Už v roku 1997 umožnila ľuďom medzi prvými na Slovensku, aby si hľadali prácu v online priestore. Alma Career je jedným z obchodných segmentov spoločnosti Alma Media so sídlom v Helsinkách, kde je aj kótovaná na burze NASDAQ Helsinky. Vďaka vzdelávaniu verejnosti, zamestnávateľov a prepájaniu firiem pracuje spoločnosť s dátami súvisiacimi s pracovným trhom. Alma Career pôsobí v 11 krajinách a sústreďuje sa aj na nábor zamestnancov na pracovné pozície v spoločnosti. Na pozadí očakávanej klesajúcej populačnej krivky budú (kvalifikované) ľudské zdroje v dohľadnej dobe nepostačujúce pre pokrytie pracovného trhu (a to nie iba v Európe).

Prednášajúci sa dotkol prieskumu náborových spoločností Boston Consulting Group (globálna konzultačná firma), Stepstone (nemecká skupina) a Network (alianca rôznych pracovných portálov z celého sveta) ohľadne globálneho nedostatku pracovnej sily a ako ho kompenzovať mobilitou „globálnych talentov“ (tzv. biela kniha *Decoding Global Talent 2024*). Prieskum zisťoval postoje na základe asi 150 000 odpovedí zo 188 krajín k rôznym témam, vrátane ochoty respondentov presťahovať sa do zahraničia za prácou, voľby krajín, v ktorých by najradšej pracovali, dôvodov výberu týchto krajín a očakávaní od budúcich zamestnávateľov v novej krajine. Najpreferovanejších bolo týchto päť krajín v nasledovnom poradí: Austrália, USA, Kanada, Veľká Británia a Nemecko. K rozhodujúcim faktorom patrili kvalita pracovných príležitostí (65 %) a z vnútorných faktorov boli rozhodujúce jazyk a odporúčania známych v závislosti od krajiny. Podľa iného prieskumu uvádzal prednášajúci tri najobľúbenejšie krajiny na presťahovanie sa v Európe – Nemecko, Rakúsko a Švajčiarsko, kde dvomi najrozhodujúcejšími faktormi boli lepšie finančné ohodnotenie a možnosť vziať si so sebou členov rodiny. Poukázal takisto na veľkú generačnú diverzitu na pracovnom trhu v súvislosti s pracovnými možnosťami. Ďalej poukázal na top desať najužitočnejších zručností pre rok 2023 podľa Svetového ekonomického fóra, ktoré boli uverejnené v správe s názvom „Budúcnosť zamestnania“ vychádzajúcej z prieskumu, ktorého sa zúčastnilo 803 spoločností z 27 priemyselných zoskupení a 45 rôznych ekonomík. Sú to: 1. analytické myslenie, 2. kreatívne myslenie, 3. odolnosť, flexibilita a agilita, 4. motivácia a sebapoznanie, 5. zvedavosť a celoživotné vzdelávanie sa, 6. technologická gramotnosť, 7. spoľahlivosť a dôraz na detaily, 8. empatia a schopnosť počúvať, 9. vodcovstvo a spoločenský vplyv, 10. kontrola kvality, pričom sa očakáva, že 44% základných zručností sa v priebehu piatich rokov zmení. Medzi tento výber sa dostala iba jedna zručnosť, ktorá súvisí s technológiami. Schopnosť rozumieť a pracovať s umelou inteligenciou obsadila 15. miesto, avšak s najväčšou pravdepodobnosťou nebude trvať dlho, kým sa prebojuje do top desiatky. O možnostiach umelej inteligencie v súvislosti s cudzojazyčným vzdelávaním sa rozprúdila živá diskusia.

Obsahovo sme v prezentáciách oboch prednášajúcich našli nasledovný prienik žiadanych mäkkých zručností: flexibilita a adaptabilita, kritické/analytické myslenie a kreativita.

Radoslav Rezák sa po uvedení globálnych trendov sústreďoval na Slovensko. V roku 2024 predstavoval podiel inzerátov s požiadavkou mäkkých zručností 79 % a s požiadavkou cudzieho jazyka 46 % zo všetkých pracovných ponúk. Hodnoty mierne variovali v rozmedzí rokov 2019 až 2024. V pracovných ponukách sa medzi požiadavkou niektorých z mäkkých zručností a požiadavkou cudzieho jazyka umiestnila požiadavka praxe s podielom 59 % všetkých ponúk, čo predstavuje 141 772 ponúk. V roku 2024 sa objavila požiadavka angličtiny v 83 418 ponukách (35 %), komunikačné schopnosti sa požadovali v 73 961 ponukách (31 %), slovenčina v 34 450 ponukách (14 %), nemčina v 20 217 ponukách (8 %) a francúzština v 1450 ponukách (1 %). Prednášajúci upriamil pozornosť aj na jednotlivé odvetvia, v ktorých sa vyžaduje ovládanie cudzieho jazyka od informačných technológií (86 %) cez vrcholový manažment (69 %) až po školstvo, vzdelávanie, vedu a výskum (20 %). Prednášajúci vygeneroval top 20 pracovných pozícií, v ktorých sa v roku 2024 vyžadovalo ovládanie angličtiny (administratívny pracovník/referent, účtovník, programátor, asistent, procesný inžinier atď.) a top 20 pracovných pozícií, v ktorých sa v roku 2024 vyžadovalo ovládanie nemčiny (administratívny pracovník/referent, konštruktér, špecialista podpory zákazníkov, asistent, účtovník, procesný inžinier, technik atď.).

Významné z pohľadu cudzojazyčného vzdelávania v slovenskom školskom systéme a počtu hodín v rámcových učebných plánoch v štátnom vzdelávacom programe bolo zistenie, že v pracovných ponukách sa vyžaduje prevažne jazyková úroveň angličtiny B2 (stredne pokročilá úroveň) podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre vyučovanie jazykov (SERR) s podielom 45 % (38 331) všetkých ponúk vyžadujúcich angličtinu. Mierne pokročilú jazykovú úroveň angličtiny B1 podľa SERR vyžaduje 25 % (21 120) inzerátov vyžadujúcich angličtinu. Len 9 % všetkých pracovných ponúk vyžadujúcich znalosť angličtiny vyžaduje pokročilú jazykovú úroveň C1 podľa SERR.

Prednášajúci poskytli obdobný prehľad týkajúci sa požiadavky ovládania nemčiny: stredne pokročilú úroveň B2 podľa SERR vyžaduje 29 % (6 055) a mierne pokročilú jazykovú úroveň B1 podľa SERR vyžaduje 23 % (4 817).

Štatistické prehľady potvrdili skutočnosť, že pokročilú úroveň angličtiny (C1 podľa SERR) vyžadujú najmä pracovné pozície v manažmente, inak sa vyžaduje prevažne úroveň B2 (napr. v informačných technológiách alebo na manažérskych pozíciách) a B1 podľa SERR (napr. v cestovnom ruchu alebo elektrotechnickom odvetví). Jazyková kompetencia v nemčine je požadovaná najmä v ekonomike, manažmente, strojárstve na úrovni B2 podľa SERR a v cestovnom ruchu/hotelierstve a strojárstve na úrovni B1 podľa SERR a v administratíve a obchode na úrovni C1 podľa SERR. Po takmer hodinovej prednáške dominovali diskusii najmä témy umelá inteligencia, mäkké zručnosti a ohrozené pracovné pozície v blízkej budúcnosti.

Poobede pokračovalo rokovanie účastníkov konferencie v troch sekciách. Zaznelo dvadsaťjeden príspevkov prednášajúcich z dvanástich univerzitných filologických pracovísk. Väčšina príspevkov bola zameraná na rozvoj mäkkých zručností vo vyučovaní cudzích jazykov z rôznych výskumných aspektov, ďalej sa diskutovalo o témach translatologických, terminologických, o tvorbe učebných textov a lingvodidaktike všeobecne.

3 „Na slovičko, señor Almodóvar.“ – Rozhovor s prekladateľkou Evou Reichwalderovou.

Ak považujeme názov textu za tematický kondenzát jeho obsahu, potom by sme názov tejto správy museli rozšíriť o nasledovnú reflexiu literárneho prekladu. Organizátori tohtoročnej vedeckej konferencie zaradili do programu pilotne rozhovor s prekladateľkou zo španielčiny, ktorý vzbudil záujem publika. Tento počin sa vyplatil, pretože po celodennom rokovaní zameranom prevažne na lingvistikú a didaktiku v aplikačnom priestore mohli filológovia preniknúť pútať formou do práce a uvažovania slovenskej prekladateľky umeleckej literatúry zo španielčiny. Svedčila o tom pozitívna spätná väzba od účastníkov konferencie. Rozhovor bol výnimočný aj tým, že sa o prekladani rozprávali dve prekladateľky. Výnimočné hodinové „prekladateľské soirée“ moderovala prekladateľka z nemčiny a vyučujúca z Ústavu cudzích jazykov na TU vo Zvolene – Dr. phil. Mgr. Veronika Deáková. O svoje bohaté skúsenosti s umeleckým a audiovizuálnym prekladom sa s publikom podelila Mgr. Eva Reichwalderová, PhD., ktorá vyštudovala španielsky jazyk a literatúru (UK v Bratislave) a slovenský jazyk a literatúru (UMB v Banskej Bystrici). Doktorandské štúdium v odbore literárna veda absolvovala v Ústave svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Pôsobí ako vysokoškolská pedagogička na Katedre romanistiky Filozofickej fakulty UMB v Banskej Bystrici a je garantkou spoločného translatologického základu pre študijný odbor filológie. V ostatnom čase sa venuje intenzívnejšie umeleckému prekladu, za päť rokov jej vyšlo päť knižných prekladov. Predtým sa venovala skôr audiovizuálnemu prekladu a viac ako dve desaťročia je aj úradnou prekladateľkou z/do španielskeho jazyka. V súčasnosti vyučuje translatologické disciplíny zamerané na recepciu prekladov literárnych diel, preklad audiovizuálnych textov a metodiku tlmočenia.

Eva Reichwalderová porozprávala o začiatkoch svojej prekladateľskej dráhy, o dôležitej úlohe mentora a zodpovednej práci redaktora. Publiku priblížila, aké literárne žánre ju oslovujú najviac, opísala princípy a porovnala skúsenosti z práce audiovizuálneho a umeleckého prekladateľa.

Nosná časť rozhovoru bola zameraná na „najosobnejšiu“ knihu oscarového režiséra Pedra Almodóvara – Posledný sen a na jej preklad. Autoportrét umelca je vytvorený z dvanástich príbehov, ktoré napísal v rôznych obdobiach svojho života a odhaľuje v nich svoje vášne i trápenia. Známý španielsky režisér s charakteristickým vizuálnym a rozprávačským štýlom bol ústrednou témou celej debaty. Eva Reichwalderová najprv Pedra Almodóvara predstavila, vyzdvihla hlavné črty jeho filmovej tvorby, poukázala na priame prepojenie prekladaných poviedok s jeho filmovými počinmi. Vzhľadom k tomu, že poviedky pochádzajú z rôznych období režisérovho života, otázky moderátorky smerovali k tomu, či prekladateľka postrehla pri práci s textom výraznejšie zmeny štýlu. V rozhovore sa dotkli aj úskalí prekladu, ktoré predstavovali rôzne slovné hračky, kultúrny, alúzie či intertextualita. Pedro Almodóvar je známy tým, že svojimi filmovými dielami šokuje, provokuje a naruša rôzne dogmy a keďže je tomu tak aj v jeho poviedkach, musela sa s tým vysporiadať aj prekladateľka. „Odvážne poviedky spájajú zdanlivo nespojiteľné, to sme však od Almodóvara aj tak trochu čakali. Stávame sa čitateľmi

jeho filmov a divákmi jeho poviedok“, dodáva prekladateľka (porovnaj Reichwalderová, 2024). K otázke o tzv. prekladateľských orieškoch dodáva (porovnaj Reichwalderová, 2024):

„Každá poviedka predstavovala novú prekladateľskú výzvu, či už išlo o ich názvy (Jana, šialená Šípková Ruženka), ponechávanie prítomného času v textoch, ktoré si prirodzene žiadali rozprávanie v minulom čase, varírovanie medzi exotizáciou a naturalizáciou pri vlastných menách, boj s prirodzenou chronológiou v Živote a smrti Miguela, zachovanie dynamiky v dialógoch či hĺbku zamyslení v monológoch. Bola to podnetná, kreatívna cesta a verím, že moje skúsenosti s prekladom audiovizuálnych textov prispeli k odhaleniu potenciálu skvelého scenáristu, ktorý Almodóvar preukázal už vo svojich počiatočných literárnych pokusoch.“

Rozhovor sa niesol v podnetnej, uvoľnenej a inšpiratívnej atmosfére, v závere sa prekladateľka zmienila aj o svojich ďalších prekladateľských plánoch a snoch.

4 Diskusia za okrúhlym stolom *Cudzie jazyky v spoločnom základe a v nefilologických študijných programoch na vysokých školách so zameraním na inštitucionálne východiská/organizačné úskalia, obsahovú náplň cudzojazyčného vzdelávania – výzvy/možnosti/príležitosti*

V druhý deň vedeckej konferencie sa konala diskusia zástupcov filologických pracovísk a jazykových centier univerzít s účasťou zástupcov výkonného výboru CASAJC s názvom *Cudzí jazyk v (nefilologických) akreditovaných študijných programoch na univerzitách* hybridnou formou (t. j. prezenčne a online).

Diskusiu viedol a moderoval vedúci Ústavu cudzích jazykov Technickej univerzity vo Zvolene – Dr. phil. Marek Lupták. Diskusného formátu sa zúčastnili prezenčne predseda Česko-Slovenskej asociácie učiteľov cudzích jazykov na vysokých školách (CASAJC) PaedDr. Peter Gergel, PhD. (Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave) a členky výkonného výboru Mgr. Žaneta Balážová, PhD. (tajomníčka výboru CASAJC, Ústav cudzích jazykov TU vo Zvolene), Mgr. Stanislava Gálová, PhD. (Centrum jazykov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre), doc. Mgr. Gabriela Chmelíková, PhD. (prítomná v diskusii online, výbor CASAJC, Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave), doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD. – expertka na didaktiku cudzích jazykov a literatúry (Pedagogická fakulta UK v Bratislave) a zástupcovia jazykových katedier slovenských univerzít. Z celkového počtu 30 prítomných diskutujúcich bolo 11 prihlásených online.

V úvode PaedDr. Petetr Gergel, PhD. predstavil asociáciu CASAJC a opísal jej poslanie a činnosť. CASAJC podporuje výučbu odbornej jazykovej komunikácie na neodborných katedrách/centrách/ústavoch slovenských univerzít a koordinuje ich spoluprácu.

Moderátor a diskutujúci identifikovali dlhodobé problémy, s ktorými sa stretávajú učители cudzích jazykov a manažment na pracoviskách, ktoré ponúkajú kurzy cudzích jazykov v akreditovaných študijných programoch v spoločnom základe príp. ako doplnujúce vzdelávania k ich profilovým predmetom v jadre študijného programu (väčšinou ako pridanú hodnotu k odbornému vzdelaniu). S formou existencie pracovísk (ako katedry na fakultnej úrovni, ústavy, centrá či inštitúty na univerzitnej úrovni a oddelenia v rámci centier ďalšieho vzdelávania – niekedy spolu s inými spoločenskovednými alebo športovými oddeleniami) súvisí aj ich financovanie, ktoré sa zväčša odvíja od metodiky univerzitného rozpočtu. Niektoré pracovisko si musia dofinancovať rozpočet z podnikateľskej a inej činnosti. Pracovná náplň vyučujúcich na týchto pracoviskách pozostáva väčšinou z výkonov v pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti, pokiaľ nepôsobia ako lektori bez povinnosti publikačnej činnosti. Ponuka kurzov jazykov v akreditovaných študijných programoch takisto varíruje od povinných seminárov v jadre študijných programov cez povinne voliteľné až voliteľné semináre. Dominujúcou formou sú povinne voliteľné semináre, hoci sme identifikovali aj dve pracoviská s fakultatívne nastavenou voľbou kurzov cudzích jazykov ako výberových (voliteľných, nepovinných) seminárov. V takomto prípade vyučujúci vyvíjajú enormné úsilie na motiváciu študentov, aby dané cudzojazyčné vzdelávanie absolvovali. Za takýchto okolností pracovisko ako súčasť univerzity nedokáže byť nápomocné v oblasti jej internacionalizácie v pravom slova zmysle. Obsahová náplň cudzojazyčných kurzov sa väčšinou zameriava na akademickú a odbornú komunikáciu v súlade s profilom výskumných oblastí a študijných programov daných univerzít. V ojedinelých prípadoch má jazykové vzdelávanie kľúčovú úlohu v súvislosti so študijnými programami, kde sa jazyky ako napr. latinčina alebo nemčina vyučujú ako jazyky prameňov a terminológie (napr. lekárske fakulty, katedry histórie, odbor archívnictva) alebo francúzština ako jazyk diplomacie (právnické fakulty, odbor diplomacie a medzinárodných vzťahov a pod.). Žiadne z prítomných pracovísk nemá akreditovaný vlastný študijný program napriek tomu, že zo zahraničných univerzít poznáme možnosti štúdia konkrétneho odboru (napr. ekonómia) súbežne s akademickým štúdiom cudzieho jazyka. Diskutujúci postrádajú možnosť profesijného a kvalifikačného rozvoja v oblasti aplikovanej lingvistiky ako samostatného odboru. Na filologických pracoviskách evidujeme len parciálne a ojedinele, že sa

v učiteľských študijných programoch venuje pozornosť vyučovaniu odborne zameraného jazyka a komunikácie v rámci lingvodidaktickej nadstavby či modulu filologických študijných programov.

Prítomní účastníci podujatia hodnotili diskusiu ako prínosnú, pretože v nej našli spoločnú platformu pre opis súčasného stavu, v ktorom filologické pracoviská a jazykové katedry tohto druhu na univerzitách pôsobia.

Namiesto záveru

Ambícia konferencie ponúknuť možnosť výmeny skúseností a poznatkov medzi vyučujúcimi cudzích jazykov na vysokých školách filologického i nefilologického zamerania bola úspešne naplnená. Organizátorom sa podarilo pre svoju ústrednú tému zameranú na podporu rozvoja mäkkých zručností v cudzojazyčnej edukácii v terciárnej sfére v kontexte požiadaviek zamestnávateľskej praxe získať kvitných a fundovaných prednášajúcich. Téma rezonovala počas rokovaní a príležitostných rozhovorov. Téma rozvoja mäkkých zručností a využívanie umelej inteligencie rezonovala v súvislosti s podujatím aj v médiách – v regionálnom spravodajstve rádia Regina Stred a v spravodajstve Slovenskej televízie a rozhlasu, čo je veľmi dobrým predpokladom na to, aby sa o cudzích jazykoch a rozvoji mäkkých zručností vo vzdelávaní a pre potreby praxe hovorilo aj verejne.

References

ALMODÓVAR, Pedro. 2024. *Posledný sen*. Translated by Eva Reichwalderová. Vydavateľstvo Lindeni, 200 pp. ISBN 9788056638569.

BALÁŽOVÁ, Žaneta – LUPTÁK, Marek – VEVERKOVÁ, Darina – DANIHELOVÁ, Zuzana (eds.). 2024. *Aplikované jazyky v univerzitnom kontexte XI*. Zvolen : Technická univerzita vo Zvolene, 283 pp. ISBN 978-80-228-3436-0. Available online [2024-11-27]: <https://ucj.tuzvo.sk/sk/aplikovane-jazyky-v-univerzitnom-kontexte>

REICHWALDEROVÁ, Eva. 2024. *Pedro Almodóvar: Posledný sen*. In *Verzia : Časopis zameraný na umelecký preklad*. 2024. Vol. 5, No. 2/2024, p. 90. ISSN 2729-9910. Available online [2024-11-27]: <https://www.casopisverzia.sk/cislo/2-2024/prekladatelky-a-prekladatelia-odporucaju-2-2024/>

Available online [2024-11-27] :

<https://ucj.tuzvo.sk/sk/ustav-cudzich-jazykov>

<https://www.fedu.uniba.sk/sucasti/katedry/katedra-nemeckeho-jazyka-literatury-a-didaktiky/zamestnanci/doc-phdr-ivica-kolecani-lencova-phd/>

<https://www.almacareer.com/sk>

<https://www.thestepstonegroup.com/english/insights/articles/decoding-global-talent-2024-a-whitepaper-on-how-global-labor-shortages-could-be-counteracted-by-global-talent-mobility/>

<https://www.trend.sk/spravy/svetove-ekonomicke-forum-zverejnilo-top-desat-najziadanejsich-pracovnych-zrucnosti>